

RAVNICA (do 1955 Mošnja)

1414

Kot Pewscheldorf se leta 1414 v virih prvič omenja Mošnja (d. Ravnica).

Vir: Historična topografija Kranjske, 1975

Op.: päuschel (pewscheldorf) – macola, težko kladivo za delo v rudniku

1498

Mošnja (am Pawtl, Peutl, zdaj Ravnica). Za tri vasi pod lipniškim gradom – Mošnja, Lancovo in Brda – ni v nobenem urbarju navedena točna dajatev pridelkov, le prvi dve vasi imata cel činž. Leta 1498 sta bili na Mošnji dve hubi – Janežičeva in Urbanova, dajali sta po eno marko in 32 šil činža, dva piščanca in petnajst jajc, po sedem dni tlake, dolžni sta bili pobirati zelje in repo, po potrebi nositi na grad, ob gradbenih delih voziti les in postavljati ograje na vrtu in pristavi pod Walenburgom.

Vir: Kroparski zbornik (str. 118 in 119)

Prva omemba Ravnice pri Radovljici na Gorenjskem v pisnih virih; Bawtl [. . . am Bawtl . . .] 1498 (Urb. Radovljica, f. 60).

Vir: SHT – Kranjska (zrc.sazu, 2016)

Nemško ime za Mošnjo (d. Ravnica) - Am Peutl – ki ga urbar dosledno uporablja spominja na izraz “Beutllehen”, ki ga dobimo v strokovni literature. To je pomenilo posest, ki jo je imel v užitek (mošnjiček) oskrbnik posestva.

Vir: Lipniški grad (Janez Šmitek, RZ 1992)

1579

Mošnja (am Pawtl, Peutl, zdaj Ravnica). Leta 1579 sta bila podložnika Urban N. in Gregor Maršol, plačevala sta po 2 gld in 8 krc činža, zraven še od vrta po 8 krc in od travnika 12 krc 2 den, 2 piščanca in 15 jajc. Gmajna je segala od vasi navzdol proti Savi, zgoraj proti gradu, pašo sta imela na Lipniški planini, tlako na gradu in pristavi kot Lancovčani. V seznamu delitve desetine je poleg omenjenih dveh navedena še huba Janeza Bohinca; Urban je dajal desetino radovljiškemu uradu, Gregor deželnemu knezu, Janez – podložnik gospe Apfalter – pa tretjino gospodstvu in dve tretjini Kacijanarju.

Vir: Kroparski zbornik (str. 119)

1754 – PRVI POPIS PREBIVALCEV

ex Moschna (Ravnica)

subditi comitis Turn (grof Thurn)

Georgius Mershol 78. uxor Agnes 57. filius Mathaeus 22. Gregorius 9. filia Margaretha 14.

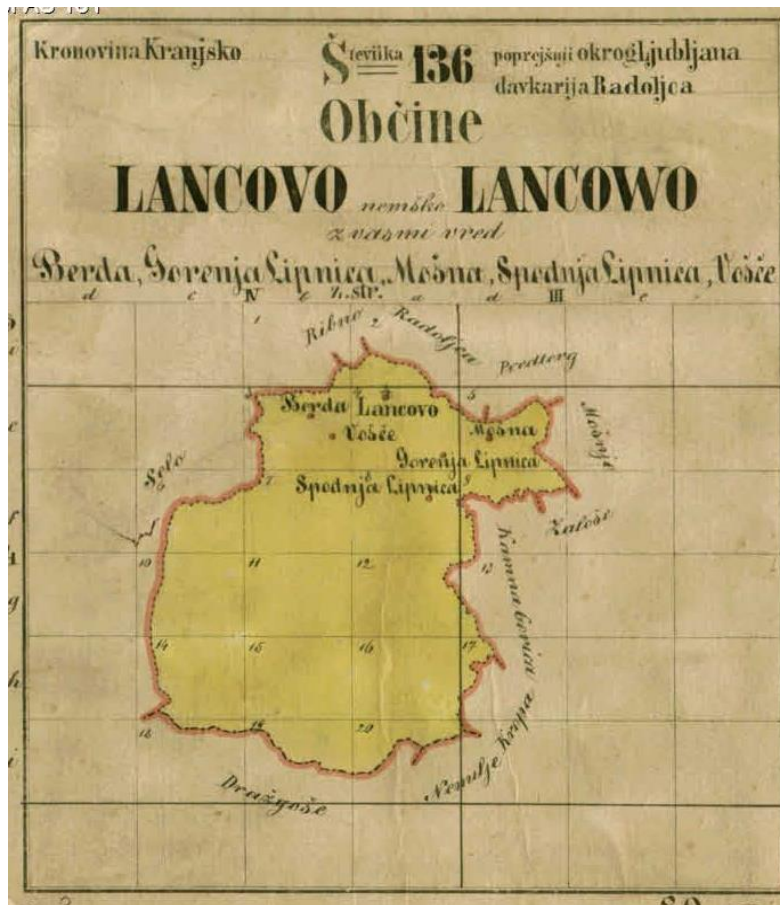
Mathaeus Jost inquilinus in fundo Kappus 70. uxor Getrudis 72. filius Thomas 30. item inquilinus Primus Lucanouiz 27. uxor Maria 29. filia Elisabetha 9. Maria 7.

Laurentius Wiester 50. uxor Dorothea 40. filius Georgius 15. Joannes 5. filia Ursula 17. Helena 10. Anna 4.

Gorenjske družine – prvi popis prebivalstva, 1754

Vir: Mohorjeva založba (več avtorjev)

1827

Kraj Mošna - Občina Lancovo na franc. katastru, 1826

Vir: arsq.gov.si

Ravnica na karti franc. katastra, 1827

Vir: Franciscejski kataster (<http://giskd6s.situla.org/giskd/>)

MOŠNA (d. RAVNICA)

Stara / nova hš:

št. 1 št. 1

št. 2 št. 7

št. 3 št. 8

FK (1827):

Merschou

Muchouz

Westa

Vir: Kako se pa pri vas reče? Mošnja, d. Ravnica (RAGOR)

1861

Tabela 1: Število kmetij po vaseh in število prebivalcev od leta 1861 do 1991²²

	Hube	1/2 hube	1/3 hube	1/4 hube	Kajže	Št. preb. 1861	Št. preb. 1910	Št. preb. 1991
Mišače	6	1	6	0	0	79	90	65
Mošnja	1	1	1	2	0	27	32	19
Zg. Lipnica	1	1	5	0	17	153	142	123
Sp. Lipnica	0	1	21	0	2	215	183	148
Kolnica	1	1	3	0	2	?	?	?
Lancovo	5	0	7	0	2	148	194	308
Brda	7	0	0	1	0	43	40	43
Vošče	0	0	14	0	0	68	62	52

Vir: Monografija vasi Mišače

1869

Popis prebivalstva 1869:

Mošna (d. Ravnica) 4 hiše 27 prebivalcev (16 moških in 1 žensk)
Ravnica je bila del krajevne občine Lancovo.

Vir: Kroparski zbornik

1871

Leta 1871 je cesarsko-kraljeva komisija za ureditev služnostnih pravic na Jelovici ugotovila stanje: ... Mošnja 1 huba, 1 polovinska, 1 tretjinska, 2 četrtinski hiši, nič kajž.

Vir: Kroparski zbornik (str. 118 in 119)

Mošnja – gleda na pozicijo Save in Pustega gradu, 1912

Vir: DAR in Rok Gašperšič (Vojaška specialka, Dunaj)

1914-1918

Žrtvi prve svetovne vojne

Rovtar Pavel (Mošnja/Ravnica, 1878 – Ljubljana, 1914-18). Vojak prve svetovne vojne. Padel v prvi svetovni vojni – v Ljubljani. / Vir: Mirno spite vojaki ...

Zupanc Franc (Mošnja/Ravnica, 1897 – Dunaj, 1914-18). Vojak prve svetovne vojne. Padel v prvi svetovni vojni – na Dunaju. / Vir: Mirno spite vojaki ...

1937

Mošnja, 20-4-4-0-0. Sr so du žand zdr fin žel Radovljica 6.5 km. o 1 km, p š žup Kamna gorica 1 km. Nm povpr. 462 m. Rztresene kmetije po stopnjevinah nad bregom Save, j. od Radovljice. Pokrajinsko pomemben svet, pokrit z morenskimi drobirjem. Pusto zemljo zavzemajo gozdne krpe, plodnejša zemlja v njivah in travnikih. Samoten in slikovit svet.

Vir: Krajevni leksikon Dravske banovine, 1937

1941 - 1945

Žrtvi druge svetovne vojne

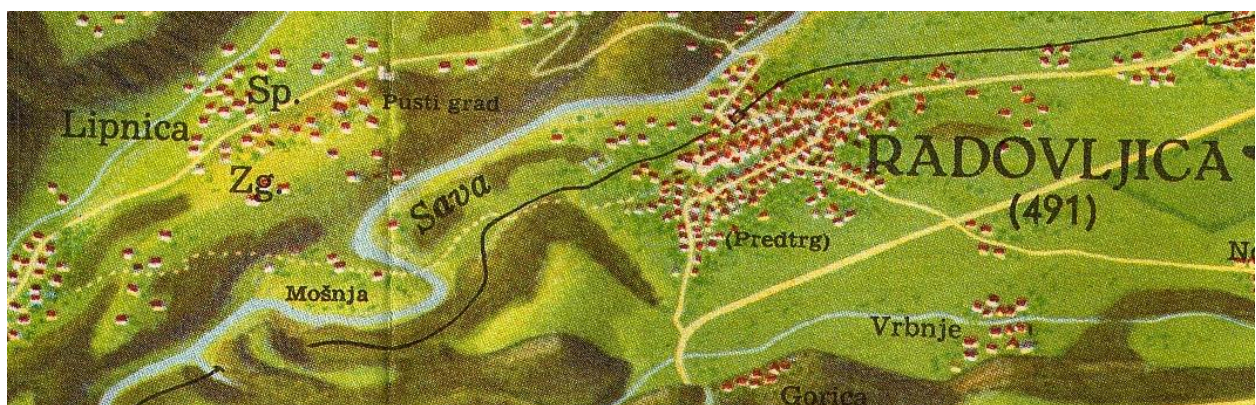
Debelak Peter (Ravnica, 2. 8. 1916 – Trnovo, 20. 1. 1945). Borec NOB. Rojen Josipu in Heleni, roj. Rovtar na Mošnji (danes Ravnica), kjer je tudi živel – pri Maršol, samski, delavec. 7. 2. 1944 odšel v Jelovško (4.) četo Gorenjskega odreda, nato dodeljen Prešernovi brigadi. Padel 20. 1. 1945 pri Trnovem na Primorskem. Kraj pokopa ni znan.

Vir: Radovljiški zbornik 1990

Rozman Maks (Mošnja/Ravnica, 9. 10. 1913 – Prežganje, 11. 4. 1941). Borec NOB. Rojen Frančišku in Mariji Žmitek v Mošnji (danes Ravnica), živel v Radovljici, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Razpad jugoslovanske vojske je doživel v okolici Litije kot rezervni podnarednik. V vasi Prežganje nad Litijo so ga zajeli četniki in 11. 4. 1941 ustrelili. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

Vir: Radovljiški zbornik 1990

1954

Pozicija Ravnice (ex Mošnje), 1954
Vir: DAR (Selanov reliefni zemljevid)

1968

Prešernova Balada o ponočnjaku

*"Stoji, stoji samotni kraj,
soseska iz treh hiš,
stoji vas Mošnja, kjer do zdaj
ni znan bil fantov vriš."*

V tej vasici je tedaj živela Alenčica »lilije cvet«, »roža deklet«, ki je bila znana le »mal' očem«. Semkaj čez Savo, naj bi prihajal zapeljivec.

Kje pa je ta vasica, ki je seveda ne smemo zamenjati z veliko vasjo Mošnje pri Radovljici? Na ravnici, nad desnim bregom Save, nad Lancovim, visoko v rebri še danes samuje manjši zaselek štirih hiš, ki pa se ne imenuje več Mošnja pač pa Ravnica. No, in pri Meršolu (Ravnica, št. 1), tako pravi sedanji gospodar Lovro Eržen, je živela ona lepa Alenčica ki si jo je zaželel Prešernov ponočnjak.. / Črtomir Zorec

Vir: Glas, 27. 4. 1968

1969

Kronika kamnogoriške fare (Mošna). — V kroniki kamnogoriške fare piše, da je bila vas vse do leta 1751 pod radovljiško faro. Tja so nosili otroke h krstu, tam so se poročali in tudi mrtve so pokopavali v Radovljici. Mrliče so nosili čez Mošno skozi radovljiško bukovje v Radovljico. Pot pred Mošno je bila zelo strma; na njej je bilo vsekano v skalo celo nekaj stopnic. Po pripovedovanju starejših ljudi se spominjam tegale dogodka; ko so nesli mrliča po the stopnicah, je enemu izmed nosačev spodrsnilo in krsta z mrtvim je padla nanj in ga ubila. Še danes govorijo o tem dogodku, kako je mrtvec ubil živega. Tam, kjer se je to zgodilo, še danes stoji znamenje.

Leta 1751 je Kamna gorica postala samostojna fara, v kateri so bili še vasi Zgornja in Spodnja Lipnica ter Mošna. Še leta 1898 je bilo v fari več kot tisoč ljudi, od tega več kot 700 v Kamni gorici, okrog 260 na obeh Lipnicah in okrog 30 v vasi Mošna. V teh številkah pa so zajeti le tisti, ki so bili rojeni v teh vaseh. Drugi (hlapci, dekle, drugi uslužbenci) niso zajeti v kroniki med številom prebivalstva.

Večina faranov je znala brati. V prostem času so zelo radi brali dobre in poučne knjige.

Omeniti moram, da vas Mošna stoji blizu Save, nasproti železniškega predora med Radovljico in Otočami. Še danes šteje samo štiri hišne številke. V vasi so srednje veliki kmetje; vse polje imajo na ravnem, zato se vas danes ne imenuje več Mošna, ampak Ravnica.

Kmetijstvo je bila glavna gospodarska dejavnost obeh Lipnic in Ravnice. ... / Joža Varl, st.

Vir: Glas, 11. 1. 1969

1971

Prodaj MLATILNICO na tresala in MLATILNICO na popolno čiščenje. Mrak Vinko, Ravnica 4, Kamna gorica.

Vir: Glas, 12. 6. 1971

1978

Seznam zaščitenih kmetij. Krajevna skupnost Lancovo: ... Eržen Lovro, Ravnica št. 1, Mrak Vinko, Ravnica št. 4, Rozman Franc, Ravnica št. 2, Zupanc Alojz, Ravnica št. 3

Vir: Uradni vestnik Gorenjske, 3. 3. 1978

1979

Prodaj mlado KRAVO, po teletu. Mrak, Ravnica 4, Kamna gorica.

Vir: Glas, 20. 11. 1979

1980

Prodaj mlado KRAVO s teletom ali brez in TRAKTOR TV – 30 KM. Rozman, Ravnica 2, Kamna gorica, tel. 74-803.

Vir: Glas, 29. 4. 1980

1982

Glas, 4. 6. 1982

Glas, 27. 8. 1982

1983

Prodajam starejšega KONJA. Eržen, Ravnica 1, Kamna gorica.

Vir: Glas, 6. 5. 1983

Glas, 20. 5. 1983

1984

Glas, 7. 9. 1984

1987

Prodaj Z 101, letnik 1975. Rozman, Ravnica 2, Kamna Gorica.

Vir: Gorenjski Glas, 3. 4. 1987

Prodaj hrastove PLOHE Alojz Zupanc, Ravnica 3, Kamna gorica.

Vir: Gorenjski Glas, 12. 6. 1987

1988

Nagradno žrebanje na Gorenjskem sejmu v Kranju; ... Rozman Slava, Ravnica 2,
Kamna gorica – termokontejner ...

Vir: Gorenjski Glas, 2. 9. 1988

1989

Prodaj KRAVO pred telitvijo. Eržen, Ravnica 1, Kamna gorica.

Vir: Gorenjski Glas, 12. 5. 1989

Male gorenjske vasi – Ravnica

Tončkim čajim in "žavbce". No, takole, kot Miklavž obložena, pa še nisem prišla v nobeno vas. Da bi točneje zvedela, kje na oni strani Radovljice stoji vas Ravnica, sem skočila še do Tončke Torkarjeve v Lesce, tiste, ki ob mlaju "nasekava" in s svojo črno mažo

pomaga, da ljudem vse nebodigatreba tegobe ven potegne. Pa tudi ona ni točno vedela, kje bi bila ta Ravnica s samo štirimi hišami, a ko je slišala, da grem v hribovsko vas, je odprla svoje predale in mi naložila za vsako hišo po eno rumeno mazilo in po dve vrečki čajev: "Gotovo ima vsaka hiša kakšno mamo, ki hodi v hlev molst in prašiče vardevat in ima vse razpokane roke. To mazilo jim bo pozdravilo razpoke, čaj se pa pri hiši tako vedno rabi, posebej "ta prehladni". Pa še to jim naročite, naj vendar vedno, kadar gredo iz hleva, roke obrišejo, da ne bodo hodile čez dvorišče z mokrimi rokami. Prav tisti mrz je za mokre roke največji sovražnik. Saj je lahko kar kakšen star predpasnik obešen kje blizu vrat, če ni brisače. Da je le nekaj. Jaz sem isto napako delala..."

Ravnico sem potem le našla. Kar prav mi je povedal Černičev iz Radovljice: na drugi strani Save, v klancu, ko greš proti Lancovemu, se na levo odcepi gozdna pot in te pripelje naravnost v Ravnico, malo vasico visoko nad Savo, od koder je prav lep razgled nazaj na Radovljico in gorenjske hribe. K zadnji hiši sem se napotila, k Mrakovim, kot mi je predlagal Černičev, kajti tam je doma najstarejša vaščanka, Mežnarčeva mama, Katarina Mrak, ki je že v 91. letu, pa še vse dobro pomni, kako je bilo za časa njene mladosti. Pri Mrakovih sem potem stresla Tončkine darove na lepo macesnovo mizo v hiši, gospodinja Ivanka Mrak pa je obljubila, da jih bo zvečer raznosila po vseh hišah, k Muhovcu, Beštru in Mršovu, da bo imela lep "uržah" za večerni klepet.

Včasih je bila Mošnja. Najprej je beseda nanesla na ime vasi, kajti krajevni leksikon Slovenije opozarja, da je Ravnica novo ime, prej pa se je imenovala Mošnja. Leta 1955 so vas preimenovali, istočasno, kot so številnim vasem odvzeli "svetost". Takrat je na primer Sv. Jošt postal le Jošt in podobno. Marsikatero grenko so morali vaščani Mošnje požreti skozi stoletja, saj mošnja lahko razumeš tako ali tako. Pravijo pa, da se je Mošnja reklo zato, ker so vaščani od nekega kramarja kupili le eno mošnjo, na drugi strani Save, pri Podvinu, kjer so kupili več mošenj, pa se je prijelo ime Mošnje. Kakorkoli že, tista preimenovanja ob koncu vojne so vaščanom kar prav prišla. Mršovov se je zavzel in predlagal, da bi se imenovala Ravnica, kajti po vasi so ravnice, ravni predeli sicer v pobočje zloženih hiš, kjer so njive, travniki. Vsaka hiša je imela svoje ravnice. Prav lepo ime je izbral Mršovov. Bili so pa še drugi predlogi. Vse mogoče so ugibali vaščani, kakšno ime bi pristojalo. Predlog je bil tudi za Lisičjo vas, ker so tod gospodarile lisice, pa Cvetlična vas, kajti vsako pomlad je Ravnica vsa bela od zvončkov, ta lepih, gosposkih, krone, kot jim tudi pravimo.

Ravnica, nekdanj Mošnja

Tudi Prešeren jo je poznal. Od nekdanj, vsaj dvesto let, so v vasi štiri hiše. Pa vendar se je tako majhna vas, kot je bila Mošnja, znašla omenjena med Prešernovimi stih. Gre za pesem "Ponočnjak", ki jo je France Prešeren namenil svojemu svaku Jožetu Vovku, mlademu Ribču, ki se je ponoči hodil ženit sem čez Savo, prav v Mošnjo, in vsem drugim takšnim nočnim tičem. Takole pravi ena od kitic:

*"Stoji, stoji samotni kraj,
soseska iz treh hiš,
stoji vas Mošnja, kjer do zdaj
ni znan bil fantov vriš."*

Ali so bile takrat res samo tri hiše, v vasi ne vedo, kajti, odkar pomnijo vaščani, so bile štiri. Morda je Prešernu šlo zaradi rime, pa je vzel v verz le tri. Saj pri Turjaški Rozamundi na Turjaku tudi ni rasel hrast, ampak lipa...

Fuksova brv je bila bližnjica. Bil pa je včasih pod vasjo most, Fuksova brv, po kateri je Prešernov ponočnjak prihajal v vas. Večkrat jo je narasla Sava razmajala. 1965. leta, v začetku septembra, jo je spet nekaj vzelo, pa so jo popravili. Ko pa je Sava konec septembra spet hudo narasla in podirala mostove nad seboj, je Fuksovo brv tako poškodovala, da je ni bilo več moč popravljati. Kar pogrešajo jo domačini, saj si po njej lepo prišel tik pod Radovljico, pod pokopališče, od tu si bil pa mimogrede v Predtrgu in v mestu samem.

Sicer so pa nekdanji Mošnjani in današnji Ravničani bolj navezani na Lipnico in Lancovo, kjer imajo svojo krajevno skupnost, trgovino, avtobusno postajo. Le čez hrib morajo, zato je ta ves prepleten s stezicami. Najbližja cerkev je Sv. Trojice v Kamni gorici. Peš bi bilo za v šolo bližje v Lipnico, deset minut bi bilo čez hrib, a se vozijo v Radovljico. Sicer pa je na Ravnici malo otrok. Trije hodijo v osnovno šolo, eden je predšolski, Mežnarceva Majda pa hodi v Kranj na komercialno šolo.

Vir: Gorenjski Glas, 5. 12. 1989 (Piše: D. Dolenc / ureja: Darinka Sedej)

Male gorenjske vasi – Ravnica (2)

Do poroke niti besede. Mežnarčeva stara mama, Katarina Mrak, ki je zdaj že v enaindevetdesetem, je ravno iskala škarje, ko sem prišla. Še vedno sede za svojo staro singerico, ki jo je pri štirinajstih letih dobila od svoje mame. Drobnega telesa je, to je res in križ jo rad boli, ampak zaradi nog bi pa lahko plesala. Malo je plesala v življenju. Pa je imela dovolj priložnosti, saj je služila pri Alenču na Spodnji Lipnici. Tudi ona je bila doma z Lipnice, pa ne iz revne hiše.

V gostilni je pomagala in trgovini, oboje so imeli včasih Pri Alenču. Brhka je bila in snubcev se zagotovo ni manjkalo. Njej je bilo najbolj všeč, da je bilo polno dela, kajti nerodno se ji je zdelo s fanti se pogovarjati. Saj veste kakšni so, ko popijejo kozarček, so na korajži, dekletu pa nerodno...

Velikokrat je že svojim vnukom morala povedati, kako je bilo, ko se je poročila, a še danes skorajda ne morejo verjeti, da s svojim možem vse do poroke ni spregovorila niti besedice. Za danes bi bilo to nekaj nepojmljivega, no, že, kje na daljnem vzhodu, kjer so ženske še pokrite in jih poročajo starši. Toda tule na Lipnici, pa na gostilni, čeprav pred skoraj sedemdesetimi leti. Poznam primer, ko sta fant in dekle tam iz Poljanske doline sedem let "plavšala", a ni bilo med njima nič drugega, kot da ji je vsako leto enkrat z Brezij pisal razglednico. Pa je bilo dovolj. No, sem in tja sta tudi malce sramežljivo spregovorila, ampak da bi si pa do same poroke nič ne rekla, pa še nisem slišala.

"Pa je bilo le res," pripoveduje Mežnarčeva mama. "1924. leta je bilo, ko je njegov brat prišel v gostilno. Veselico so imeli. Nikoli nisem šla plesat, takrat sem pa le šla. In na tistem plesu me je vprašal, ali bi prišla k njim za tamlado. Mislila sem, da s tem misli Predtrg, kjer je bil doma, a se je potem izkazalo, da so bratu dodelili tole kmetijo v Mošnji, katere lastniki so šli v Ameriko. Jaz sem mu odvrnila, naj gre kar k nam domov vprašat. Vedela sem, da bi moji ne bili zadovoljni z vsakim. Šli so vprašat in naslednjo nedeljo so prišli v gostilno, oba brata in moj oče. Čim sem jih ugledala, sem se skrila v gornjo sobo. Gospodar me je prišel iskat. Rekla sem mu, naj reče, da me ni. Toda, morala sem dol. Spet je za ženina govoril brat. Ko so vztrajali s poroko, sem jim rekla, da če bodo že dajali v oklice, naj dajo enkrat za trikrat. Preveč nerodno bi mi bilo na gostilni zaradi tega..."

Mežnarčeva mama Katarina Mrak pri devetdesetih letih še brez očal šiva in veselo vrti svojo staro singerico. - Foto: D.Dolenc

V "čevdr" se je udrlo. No, prišel je dan poroke. Z bodočim možem še vedno nisva spregovorila besede. Prvo besedico, vsak svoj "ja" sva spregovorila pred župnikom. Tudi, ko smo šli iz cerkve, je le brat njegov govoril. Tisto kratko resnico je rekel mimogrede med cerkvenimi vrati: "Mož je glava, žena je omara, v omari je pa vse. Če ne bo za vse, boš ti lačna ...«

Za ohcet je bilo vse pripravljeno že tu, na Ravnici. V hiši je bila miza, vsega je bilo za jesti, za ples pa je bilo pripravljeno nasproti, v čumnati. "Zdaj pa pojdiva plesat," je dejal svak. Šla sva... Pa se je udril pod v klet! Saj ni bila revščina, le dolgo že ni bilo pravih lastnikov pri hiši pa ni nihče popravljal. Streha je že dalj puščala, notri je teklo, hlev je bil slab. Tako je bilo, pod se je udril pod nami. To je bila ohcet! Še pred nekaj leti, ko sem tamle doli grabila, sta prišla dva mimo in je eden drugemu kazal, kje se je, ko je bila ohcet, v "čevdr" udrlo... Ja, takole reč ljudje dolgo pomnijo."

Visok so nebesa. Čemu se ima zahvaliti za tako visoka, leta, jo povprašam. Pa mi je povedala tako, kot največ njenih letnikov: veliko delati pa slabo jesti. Zjutraj so bili žganci, zaroštan krompir, ješprenj.

"Mesa nisem nikoli nobene kile kupila, razen, če je bil kdo "nesrečen", da je moral živino pobiti. Takrat je vsaka hiša vzela po kakšen kilogram, da dotični ni utrpel tako hude škode in dobil vsaj malo povrnjeno. Pa sok smo kuhali. "Vsok so nebesa", smo se šalili. Ali pa smo zastavljali uganko: "Če me bereš naprej, sem ime tiča, če me nazaj, sem tečna jed kmetica." Sok na sok smo kuhali. Pa podmet. Za podmet zavreš vodo, streseš vanjo koruzno moko, toliko, da ostane redko, in zaliješ z mlekom. Kruh je bil za priboljšek, če je le bil.

Ko sem prišla junija k hiši, ni bilo nobenega zrna žita, ne krompirja. Moji so potem poslali. In ko ni bilo mesa, sem ob nedeljah skuhala štruklje. Čisto malo sladkorja sem potresla nanje. Ko sem redila svoje prašiče, je bila mesnina pri hiši, toda vedno le za v Jelovico. Mož, ki je fural v Jelovico, je moral imeti malico. Pol klobase in kos kruha je

dobil, pa še za tisto otroci niso verjeli, da jo bo pojedel. Predstavljali so si, da jih nekje v Jelovici spravlja in jih ima že cel kup... Skromno je bilo to življenje res.

Vir: Gorenjski Glas, 12. 12. 1989 (Piše: D. Dolenc / ureja: Darinka Sedej)

Male gorenjske vasi – Ravnica (3)

Pusti grad je imel svojega maršala. Največja domačija je bila nekdam pri Mršovu. Ime Mršov je menda prišlo od "maršal", še iz časov, ko je bil gospodar tu maršal Pustega gradu na Lipnici. Vsa ta zemlja do Save pa do vrha brega je bila njegova, ostale hiše so verjetno bile le njegove bajte, razmišlja Mežnarčeva mama. Dva Mršovova sta bila duhovnika. Vedno se jo je štelo za mogočno kmetijo, danes pa so si v vasi kar vse nekako enake.

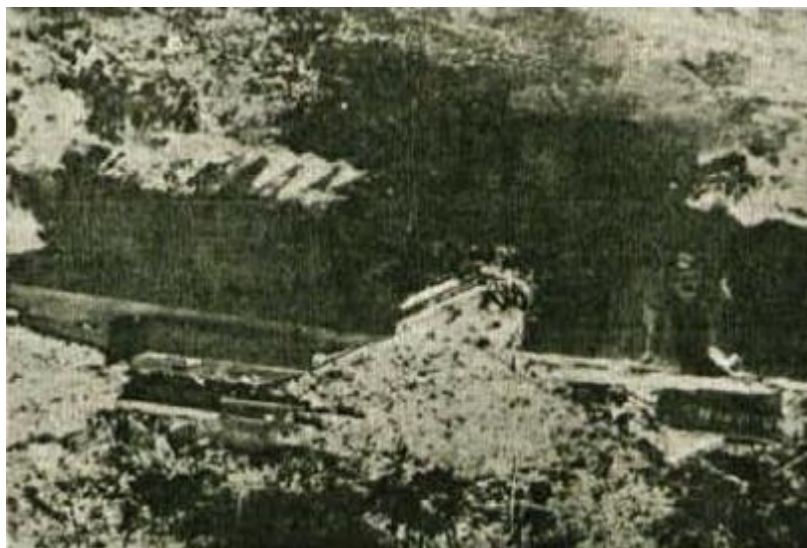
Največ živine imajo pri Mežnarčevih, osem, devet govedi in po dve kobilici. Kako mi je žal, da mi ni uspelo noben posnetek prelepih konj noriške pasme. Z veliko ljubeznijo ju neguje

domači sin Jože. Cveta in Desa ju je poimenoval, Desa po televizijski zvezdi Desi Muck, je hitro pristavil. Obe sta breji in na pomlad pričakujejo žrebičke. Malo prezgodaj sem prišla, da bi poslikala za Ravnico že običajen, sicer pa redek dogodek: vsi vaški psi in mački ob jutrih in večerih, ko pri Mežnarčevih molzejo, pridejo na svoj obrok mleka.

Prav

posebno posodo so jim pripravili, da pridejo vsi hkrati zraven. V lepem sožitju pomlaskajo

svoje mleko in se potem spet odpravijo vsak na svoje. Pravijo, da je enkratni pogled na vse te kosmate pasje in mačje kožuhe. Kako se jim sveti dlaka!

Staro vaško korito je danes le še spomin na dni, ko je vsa vas hodila sem po vodo, napajat živino, ženske pa s škafi in perivniki prat perilo.

- Foto: D. D.

Vsi hkrati v Jelovico. Včasih so konje imeli pri vseh hišah, povsod so bili furmani doma. Pri Beštru je še mama zapregala in vozila. Ko so se v zimskih jutrih odpravljali v Jelovico, so morali iti vsi hkrati iz vasi. Vsi hkrati v Jelovico in vsi hkrati, eden za drugim,

nazaj, kajti gazi so bile ozke in s konji se niso mogli srečevati. Po meter visoka snežena stena je bila ob poti in zledenela je bila kot zid. Mežnarčev ata je včasih tudi z voli fural v Jelovico, v Kamno gorico vozil strankam gnoj, jim oral, kosil. Namučili so se, razmišlja Mežnarčeva mama. Poti so dovolj široke, vse se opravi s traktorjem. Za konje pravzaprav zmanjkuje dela. Več bi jih morali uporabljati, saj je za konja slabo, če preveč miruje. Vse drugače je danes. Včasih so pele le ročne žage. Ljudje so vse poletje golcvali, pozimi pa vlačili les v dolino. Koliko lesa je dala Jelovica! Zdaj so vsi po službah, kmetija je le za povrh. In kako so se namučile ženske! Pod pazduho so nosile otroka, na glavi pa punkelj listja ali za prašiča. Na korito so hodile prat, če je bila voda, če pa je ni bilo, so morale na Savo. Danes je voda po vseh hišah. Vsaka ima svoj studenec. Dobro vodo imajo. V treh hišah imajo tudi telefon. Lani so že računali, da bodo asfaltirali cesto do vasi, a jih je malo in se je nabralo premalo denarja. Kdo ve kdaj bo zdaj, ob tej draginji, dovolj denarja za tak podvig. Si pa želijo asfalta. Čisto drugače bi bilo potem, pot bi tudi malo razširili.

Kdo ve, kdaj bo Ravnica dobila svoj tako zeleni asfalt. - Foto: D. D.

»Španska« jih je pobirala. Veliko nesreč vas ni doživela. Pri Beštru je dvakrat hlev pogorel, in Mršovov stog, lep kozolec z "birtahom", tudi "španska" bolezen je razsajala po prvi svetovni vojni. Brat Mežnarčeve mame, Jaka je umrl za njo. In to, potem ko je že imel štiri leta vojske za seboj. Mežnarčeva mama se še dobro spomni prve svetovne vojne. Na Lipnici je bilo vse polno Čehov, Poljakov, ki so prišli sem skozi in počivali. Topove je bilo slišati s soške fronte.

Med zadnjo vojno je bilo veliko huje. Kar kljuko so si podajali, zdaj eni, zdaj drugi. Tudi raztrganci so hodili tod, preoblečeni belčki, in jemali po hišah, krivi so bili pa partizani. V Kamni gorici in na Brezjah so bili beli, v Radovljici Nemci. Potem so se partizani dogovorili

tako, da bo po hrano v določeno hišo šel vedno partizan, ki ga bodo domači poznali. Dva mamina brata sta padla, Jože čisto ob koncu vojne, 9. maja 1945. V Dobravici ima spomenik. Drugega brata Janeza pa je ubila mina. Sekal je v Jelovici, šel zvečer še malo borovnic nabrat, pa je stopil na mino... Tudi njen sin Tona je bil partizan. Še po

vojni je bil na Stolu graničar. Prav tja gor na vrh ga je šla obiskat. Pri Savi stoji spomenik. Jože Štukelj iz Radovljice je tam padel. Tretji razredi z lipniške in radovljiške šole ter otroci iz zavoda iz Kamne gorice prihajajo in ga urejajo.

Spomladi mora biti tu res lepo, ko zacveto zvončki in drevje. Hruške so tu doma. Včasih so tepke in moštarce kar "na vagon" kupovali v Mošnji. Tudi češenj je bilo včasih veliko. Tudi letos so hruške dobro obrodile, jabolk je bilo pa le za doma.

Vir: Gorenjski Glas, 19. 12. 1989 (Piše: D. Dolenc / ureja: Darinka Sedej)

1990

Prodajam KRAVO s teletom po drugi telitvi in 6 mesecev brejo TELICO. Eržen, Ravnica 1, Kamna gorica.

Vir: Gorenjski Gorenjski Glas, 9. 3. 1900

Ravnica v KS Lancovo – 18 prebivalcev.

Vir: Gorenjski Gorenjski Glas, 3. 8. 1900

Prodajam dobro ohranjen VW 1200, letnik 1974, registriran do julija 1981. Janez Rozman, Ravnica 7, Kamna gorica, tel: 74 803

Vir: Gorenjski Gorenjski Glas, 4. 9. 1900

V krajevni skupnosti Lancovo v radovljiški občini je šest vasi od Radovljice do Kamne Gorice in za skoraj 700 prebivalcev je bilo v zadnjem obdobju urejanje cestnih povezav najbolj pomembno.

Lancovo, 29. oktobra - Tudi letošnji krajevni praznik na nedeljo pred štirinajstimi dnevi so v krajevni skupnosti sicer skromno vendar veselo proslavili s končanjem še ene uspele "cestne akcije"; kakršnih je bilo v zadnjih letih v krajevni skupnosti kar precej. Sredi meseca so namreč v vasi Ravnica, na 1800 metrov dolgi cestni povezavi dobili 600 metrov asfalta, ki so si ga prebivalci že nekaj časa želeli. Uspeh, ki so ga proslavili skupaj z gasilci, gospodinje pa so, tako kot je bilo doslej vedno v navadi, spekle pecivo, je toliko večji, ker še ni tako dolgo, ko je do Ravnice vodil navaden kolovoz. Za naprej pa upajo, da bodo dobili asfalt tudi na preostalih 1200 metrih.

Prvi asfalt na Ravnici

Morda bo "pot " do tega cilja za krajane v prihodnje lažja, saj so letos za 600 metrov urejene ceste in asfalta od 300 tisoč dinarjev morali sami prispevati kar 230 tisoč. Iz občinskega komunalnega denarja so namreč tokrat dobili le 70 tisoč.

Vir: Gorenjski Glas, 4. 9. 1900

Mladi in gasilci - V krajevni skupnosti Lancovo v radovljiški občini, kjer so v zadnjem obdobju namenjali pretežno skrb urejanju cestnin povezav in so tudi za letošnji krajevni praznik sredi oktobra v vasi Ravnica dobili 600 metrov asfalta na 1800 metrov dolgi cestni povezavi, zdaj ocenjujejo, da se bodo v prihodnje morali lotiti tudi še česa drugega. Za šest vasi v krajevni skupnosti so urejene cestne povezave vsekakor zelo pomembne in seveda v prihodnje skrb zanje ne bo mogla povsem iz programa krajevne skupnosti. Vendar pa nameravajo že prihodnje leto začeti z uresničevanjem prav tako dolgoletne želje mladih, da bi v bližini doma na Lancovem (na sliki) dobili urejen rekreacijski prostor. Ob tem pa si tudi gasilci v krajevni skupnosti prizadevajo, da bi na prostoru, kjer imajo zdaj v bližini zadružnega doma.

Vir: Gorenjski Glas, 9. 11. 1990

1991

Prodajam 8 mesecev brejo KRAVO in 3-tonsko traktorsko kiper PRIKOLICO. Eržen, Ravnica 1, Kamna gorica.

Vir: Gorenjski Glas, 10. 5. 1991

Prodajam 6 let staro KOBILLO z žrebetom in 1 leto staro ŽREBICO. Alojz Zupanc, Ravnica 3, Kamna gorica.

Vir: Gorenjski Glas, 21. 6. 1991

1993

BIKCA težkega 150 kg, prodam. Rozman, Ravnica 7, Kam. gorica, tel.: 713-228.

Vir: Gorenjski Glas, 1. 6. 1993

1994

Kupim TELIČKO simentalko, staro 16 dni. Rozman, Ravnica 7, tel.: 713-228.

Vir: Gorenjski Glas, 15. 2. 1994

Naročniško žrebanje naročnikov. 491. - 501. nagrada (vrtnarsko orodje v vrednosti cca 2.000 tolarjev): ... Janez Rozman , Ravnica 7, Kamna Gorica ...

Vir: Gorenjski Glas, 20. 9. 1994

1995

Telefonski naročniki. ATC Radovljica – novi naročniki: Mrak Vinko, Ravnica nn (714-116), spremembe: Eržen Lovro, Ravnica 1 (713-230 / 714-067), Mrak Vinko, Ravnica 2 (712-228 / 714-066) in Rozman Janez, Ravnica 4 (713-228 / 714-070).

Vir: Gorenjski Glas, 13. 1. 1995

Seznam razstavljalcev (III. Teden obrti in podjetništva - Bled)... MRAK & Co., d.n.o., Kamna Gorica, Ravnica 6, izdelava dekoracijskih svetil tel. 714-066

Vir: Gorenjski Glas, 3. 10. 1995

1996

Vse je odvisno od denarja in soglasij. Zgornja Lipnica - Svetnik Zdravko Štefelin je na eni od sej občinskega sveta vprašal, kdaj v zaselku Ravnica in na Zgornji Lipnici lahko pričakujejo boljšo oskrbo s pitno vodo.

V javnem podjetju Komunala Radovljica odgovarjajo, da gre za dva ločena problema. Ravnica potrebuje le cevno povezavo od vodohrama na Zgornji Lipnici do zaselka v dolžini 1,2 kilometra. Vrednost vodovoda je po njihovih ocenah okoli 22 milijonov tolarjev in če ne bi bilo zapletov pri zbiranju soglasij in financiranju, bi ga lahko zgradili že letos. Za stavbe na zgornjem delu Zgornje Lipnice, ki imajo minimalni pritisk vode v ceveh, v Komunali predlagajo, da bi pod Pustim gradom na 470 do 480 metrih nadmorske višine zgradili manjši zbiralnik, v katerega bi črpali vodo iz obstoječega rezervoarja. Če bi zgradili še dodatnih 450 metrov cevovoda, bi lahko oskrbovali tudi domačijo Boltar. Izgradnja dodatnega zbiralnika in ureditev črpališča bi stala 14 milijonov tolarjev, cevovod do Boltarja pa še sedem milijonov. Za domačijo Boltar bi bila sicer cenejša rešitev (okoli pet milijonov tolarjev), če bi od vodovoda, iz katerega se oskrbujejo stavbe za združnim domom, napeljali še dvesto metrov cevovoda in uredili črpališče s hidroforjem, vendar bi bila po oceni Komunale preskrba z vodo slabša v tem primeru slabša kot po nekoliko dražji varianti. Uresničitev načrtov je odvisna od denarja,

pravijo v Komunalni, pa tudi od soglasij lastnikov zemljišč, ki naj bi jih prekopali oz. kjer bodo zgradili zbiralnik in črpališče. / C. Z.

Vir: Gorenjski Glas, 16. 1. 1996

1998

Največ za vodovod Zgornja Lipnica – Ravnica. Radovljica - Radovljiška občina bo letos za oskrbo naselij s pitno vodo namenila iz proračuna okrog 25 milijonov tolarjev. Skoraj polovico vsega denarja (12 milijonov tolarjev) bo porabila za nadaljevanje gradnje vodovoda Zgornja Lipnica - Ravnica, šest milijonov za vodovod Zaloše, 4,8 milijona tolarjev za že lani končani vodovod na Triglavski cesti v Radovljici, ostalo pa za pridobivanje projektne dokumentacije za vodovode Hraše - Ledevnica, Praproče in Peračica - Ljubno, za vzorčenje pitne vode, analizo stanja obstoječih vodovodnih sistemov v občini in za investicijsko vzdrževanje. Občinski svet je ob obravnavi proračuna sklenil, da ne nameni denarja za hidrogeološke raziskave vpliva jeseniške deponije Mala Mežakla na kakovost vode iz zajetja Radovne. / C. Z.

Vir: Gorenjski Glas, 3. 4. 1998

Obeta se jim boljša oskrba z vodo. Zgornja Lipnica - Radovljiška občina je lani za izgradnjo vodovoda Zgornja Lipnica - Ravnica namenila iz proračuna nekaj več kot 13 milijonov tolarjev, letos bo 12 milijonov tolarjev, po oceni Komunale Radovljica pa bo za dokončanje približno toliko denarja treba zagotoviti tudi v prihodnjem letu. Lani so na Zgornji Lipnici zgradili nov vodni zbiralnik ter pol kilometra cevovoda, letos naj bi ga potegnili še do vasi Ravnica in do dveh osamljenih kmetij, za dokončanje pa bo potlej ostala še izgradnja kraka do Perca. Z novim vodovodom bodo izboljšali oskrbo s pitno vodo v delu Zgornje Lipnice in v naselju Ravnica, kjer za zdaj še pijejo vodo iz lastnega vodovoda. / C. Z.

Vir: Gorenjski Glas, 10. 4. 1998

Ravnica pri Radovljici. Zidan počitniški objekt, lahko pa manjša stan. hiša na osamljeni legi v gozdu, na sončni poziciji. Objekt je izdelan do 70%. Urejen makadamski dostop do

objekta. Vodovodno zajetje, urejena greznica. Le 4 km iz Radovljice. Cena je ugodna 4,6 mio SIT (49.000 DEM) – Makler Bled.

Vir: Gorenjski Glas, 2. 10. 1998

1999

Izboljšali bodo oskrbo s pitno vodo. V radovljiški občini bodo letos nadaljevali s postopki za izgradnjo čistilne naprave, za izboljšanje oskrbe s pitno vodo pa načrtujejo tudi vlaganja v vodovode Zgornja Lipnica - Ravnica, Zaloše in Praproče.

V občini so prvi del vodovoda Zgornja Lipnica - Ravnica zgradili že predlani, z drugim delom pa naj bi zagotovili kakovostno pitno vodo tudi zaselku Ravnica in kmetijam Boltar, Kajžnek in Bohinc. ...

Vir: Gorenjski Glas, 16. 3. 1999

2002

Prodam NEBALIRANO SENO. Ravnica 7, Kamna gorica, 041/279-263.

Vir: Gorenjski Glas, 19. 4. 2002

2008

Po kilometer in pol poti s ceste Lancovo-Lipnica se odpre čudovit pogled na Ravnico

Na Ravnici, enem najmanjših zaselkov v občini, še vedno živi veliko mladih. Če na najbolj ostrem desnem ovinku na poti z Lancovega proti Lipnici zavijete s ceste na levo, se vam po kilometru in pol ozke, a zdaj že nekaj let asfaltirane poti, odpre pogled na idiličen zaselek na prostrani ravnici – na Ravnico. Tako kot pred leti, ko se je imenovala še Mošnjja, so tudi danes tam štiri domačije. Mladi niso vsi odšli; ob vsaki kmetiji je zrasla nova hiša, morda dve, in v vasi je tudi v zadnjih letih slišati otroški živžav. »Šest

otrok iz vasi zdaj hodi v šolo, dva od njih že v srednjo, štirje pa so še predšolski. Tiste, ki se vozijo v Radovljico, avtobus pobere na ovinku, kilometer in pol iz vasi, naš najstarejši pa vzame moped, se čez Fuksovo brv odpelje do Radovljice in gre potem z vlakom naprej na Jesenice,« pripoveduje Vinko Mrak, domačin, ki z ženo in štirimi otroki že vse življenje živi na Ravnici. Skrbi za bližnje poti – za tisto čez Fuksovo brv proti galerijam in za tako imenovano vodno pot. Pravi, da pot mimo Ravnice v zadnjem času zanese številne pohodnike. »Vsi so navdušeni – pa včasih začudeni nad tem, da so tako blizu mesta lepi kraji, kot je tale naš,« pravi.

Anton Mrak / Vinko Mrak s sinom Janezom

Njegov stric Anton Mrak sicer že desetletja živi na bližnji Lipnici, a se še kako dobro spomni, kakšno je bilo življenje na Ravnici nekoč. V tistih časih, ko se je še imenovala Mošnja. »Delali smo, seveda smo veliko delali, za šolo ni bilo veliko časa. Enajst let sem bil star, ko sem že sam pasel krave v planini pa pozimi očetu pomagal pri spravilu lesa z Jelovice. Včasih so za to delo uporabljali vole,« razlaga še zdaj čili osemdesetletnik, ki ga je prav težko najti doma, ker ima ves čas delo ... »Kmetijo na Ravnici je po svojih starših podedovala očetova mama. Ata je bil star 16 let, ko je sam prišel živeti tja iz Radovljice. Vem, da je leta 1939 eno od domačij, Maršolovo, kupil Eržen – veliko je naredil za vas, pripeljal je cesto in elektriko. A mu je bilo nerodno, kadar so ga vprašali, od kod je, on pa je moral odgovoriti, da iz Mošnje, zato je tako uredil, da se je tam med 50. in 60. letom preimenovala v Ravnico – po ravnih zaplatah zemlje okoli vasi,« se še spominja Anton Mrak.

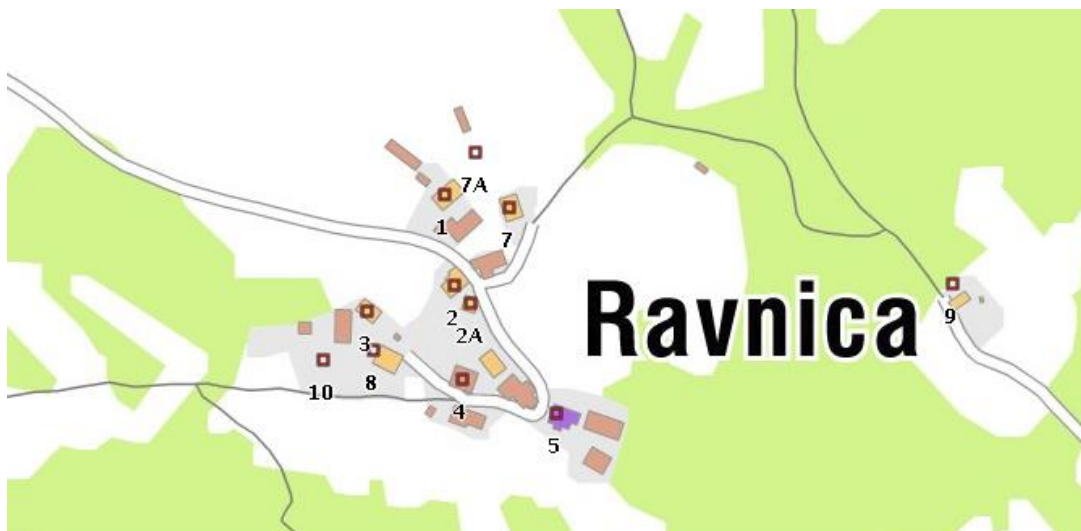
Vir: gorenjskiglas.si, 10. 5. 2008 (avtorica: Marjana Ahačič)

★★★★

Ravnica danes

Ravnica na orto-foto posnetku, 2013
Vir: geopedija.si

Ravnica na topografski karti, 2013

Vir: geopedija.si

★★★★

Stare domačije na Ravnici

Mršov

Ravnica št. 1 – Merschou (lastnik Georgius Mershol, PP 1754 / lastnik Murscholl, FK 1827 / lastnik Janez Berce, om. 1860, om. 1883 / lastnik Lovro Eržen, om. 1968) // [Ravnica št. 1 – Pri Mršovu](#).

Nekdanji lastnik domačije Pri Mršovu hiše je služil na Lipniškem gradu kot vojak, ki je imel pomemben položaj. Klicali so ga maršal in to naj bi bil tudi izvor hišnega imena.

Vir: [RAGOR, hisnaimena.si \(anketa\)](#)

Hiša podložna grofu Thurnu (subditi comitis Turn), 1754:

Gospodar Jurij Meršol (78 let), žena Neža (57 let), sin Matevž (22 let), hči Margareta (14 let).

Vir: [Gorenjske družine](#)

Jurij Meršol (roj. 1676)

Neža Meršol (roj. 1679)

Matevž Meršol (roj. 1732)

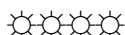
Margareta Meršol (roj. 1740)

Janez Berce. Kmet.

Ana Berce, roj. Meršol (roj. Ravnica)

Berce Anton (Ravnica, 20. 5. 1860 – Kranj, 2. 3. 1922). Prevajalec.

Berce Josip (Ravnica, 18. 3. 1883 – Budimpešta, 12. 11. 1914). Romanist.

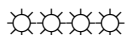
Muhovc

Ravnica št. 2 – Muchouz (lastnik Svetinn, 1827) // Ravnica št. 7 – Pri Muhovcu.

Hiša podložna grofu Thurnu (subditi comitis Turn), 1754:

Najemnika posestva Kappus; Matevž Jost (70 let), žena Gertruda (72 let), sin Tomaž (30 let), in Primož Lukanovec (27 let), žena Marija (29 let), hčeri Elizabeta (9 let) in Marija (7 let)

Vir: Gorenjske družine

Beštr

Ravnica št. 3 – Westa (lastnik Murscholl, 1827) // Ravnica št. 8 – Pri Beštru.

Hiša podložna grofu Thurnu (subditi comitis Turn), 1754:

Gospodar Lovrenc Fister (50 let), žena Doroteja (40 let), sina Jurij (15 let) in Janez (5 let), hčere Urša (17 let), Helena (10 let) in Ana (4 leta).

Vir: Gorenjske družine

Lovrenc Fister (roj. 1704)

Doroteja Fister (roj. 1714)

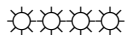
Urša Fister (roj. 1737)

Jurij Fister (roj. 1739)

Helena Fister (roj. 1744)

Janez Fister (roj. 1749)

Ana Fister (roj. 1750)

Mežnarc

Ravnica št. 4 - Mežnarc // Mežnarc (lastnik Mrak Vinko, Ravnica št. 5 – Pri Mežnarcu.

Hišno ime izvira iz besede možnar. Včasih so uporabljali tudi hišno ime Për Možnárç.
Vir: RAGOR, hisnaimena.si (anketa)

★★★★

Ravnica po 2000

Ravnica, ok. 2010
Vir: kraji.eu

★★★★

Znana Mošnjana

Berce Anton (Ravnica, 20. 5. 1860 – Kranj, 2. 3. 1922). Prevajalec. Berce Josip je bil rojen v Mošnji (danes Ravnica) pri Zgornji Lipnici, kmetu Janezu Bercetu in Ani, roj. Meršol v hiši št. 1. / **Vir: Dežela (avtor Jure Sinobad)**

Berce Josip (Ravnica, 18. 3. 1883 – Budimpešta, 12. 11. 1914). Romanist, pedagoški delavec. Berce Josip je bil rojen v Mošnji (danes Ravnica) pri Zgornji Lipnici, kmetu Janezu Bercetu in Ani, roj. Meršol v hiši št. 1. Gimnazijo je dovršil 1903 v Kranju, študiral na dunajski univerzi ital. in franc., poslušal 1904 v Firenzi na »Istituto di studi superiori« italijanski jezik in književnost, eno leto bil na univerzi v Parizu, 1909

nastopil službo na dekliškem liceju v Ljubljani kjer je deloval 5 let ter istočasno poučeval tudi na drugih ljubljanskih srednješolskih zavodih. Mnogo je potoval in se bavil z dijalekt. študijami, posebno s provansalskim narečjem, bil tajnik Zveze slov. dram. društev, arhivar Dram. društva, vodil slov. Sokole 1913 na mednarodni tekmi v Pariz, sestavljal italijansko slovnico za Slovence in kot kritik sodeloval pri LZ in Slovanu. Umrli je 12. novembra 1914 v Budimpešti. / **Vir: Dežela (avtor Jure Sinobad) in SBL**

.....

Nam znana literatura, ki govori o zgodovini Lancovem (in okolici):

Kako se pri vas reče? Hišna imena v krajevni skupnosti Lancovo (avtor: Klemen Klinar, RAGOR; 2009); vsebuje tudi Ravnico

Članki v časopisih:

Male gorenjske vasi – Ravnica (trije podlistki v Glasu)

.....

Sestavil: Goran Lavrenčak – DAR

Prvič objavljeno: 1. 6. 2018

glavrencak@gmail.com